



South Central Public Health District

Prevent. Promote. Protect.

1020 Washington Street North • Twin Falls, ID 83301
208-737-5900

VAKCINA PROTIV VELIKIH BOGINJA (VARIOLE) INFORMACIONI LIST

Koliko je sigurna vakcina protiv velikih boginja?

Mi smo svjesni koristi i rizika povezanih sa vakcinom protiv velikih boginja, u svakom slucaju ova vrsta vakcine se smatra sigurnom. Neki ljudi sa vec-postojecim zdravstvenim stanjima kao sto su trudnoca, ekcem, poremećaji imunog sistema, srcanim stanjima, ili oni koji uzimaju lijekove koji uzrokuju smanjenje imuniteta kao sto su steroidi, su u vecem riziku da imaju komplikacije zbog vakcine. Vakcina je najbolji nacin da se kontrolisu velike boginje, ali ne i jedina zastita - na primjer, mjere za kontrolu zaraze, izdvajanje, i stavljanje u karantin bi mogle biti upotrijebljene za borbu protiv sirenja bolesti.

Mogu li ljudi dobiti velike boginje od vakcine?

Ne. Vakcina je napravljena od zivog vaccinia virusa, koji je blazi srodnik virusa velikih boginja. Vakcina ne sadržava virus velikih boginja i ne moze dati ljudima ovu bolest.

Ova “zivi virus” vakcina, znaci da je vaccinia virus ziv u vakcini, i kad se jednom ubrizga, zivi na mjestu ubrizgavanja. Stoga, veoma je vazno da se slijede uputstva za zastitu mjesta gdje ce vakcina biti ubrizgana u vrijeme kada budete vakcinisani da bi se spriječio vaccinia virus od prenosnja na ostale dijelove tijela, ili na druge ljude.

Koji su rizici vezani za vakcinu?

Mnogi ljudi iskuse normalnu, obicno blagu reakciju na vakcinu kao sto je bolna ruka, povisena temperatura, ili bolovi u tijelu. Ocekuje se da otprilike 1,000 na svakih 1 milion ljudi koji su vakcinisani zatreba edicinsku pomoc zbog nezelenih posljedica vakcine. 15 od 1 miliona ljudi ce biti ozbiljno bolesni nakon prve vakcinacije. 1 do 2 ljudi na svakih 1 milion vakcinisanih moze da umre kao rezultat reakcija opasnih po zivot.

Da li postoji neki nacin da se lijece lose reakcije na vakcinu?

Dva nacina lijecenja su na raspolaganju da pomognu ljudima sa izvjesnim ozbiljnim reakcijama na vakcinu protiv velikih boginja. To su Vaccinia immunoglobulin, ili VIG, i Cidofovir, koji je antibiotik.

Sta je to vaccinia?

Vaccinia virus, je virus u vakcini protiv velikih boginja, je drugi “boginje”- tip virus. On je srodan velikim boginjama, ali blazi. Vaccinia virus moze uzrokovati osip, povisenu temperaturu, i bolove u glavi i tijelu. Kod izvjesnih grupa ljudi, komplikacije od vaccinia virusa mogu biti ozbiljne. Vaccinia se siri dodirivanjem mjesta vakcinisanja prije nego sto je zaliječeno ili dodirivanjem zavoja ili odjece koja je bila zarazena sa zivim virusom sa mjesta vakcinacije protiv velikih boginja. Posebna njega se mora poduzeti o mjestu vakcine da se spriječi prenosnja vaccinia virusa na druge ljude ili na druge dijelove tijela.

Kako vakcina djeluje?

Vakcina protiv velikih boginja se ne daje iglom pod kozu. Ona nije “injekcija” kao druge vakcine. Vakcina se daje upotrebom dvokrake igle koja je umocena u rastvor vakcine. Igla se ubada u kozu, obicno u gornjem dijelu ruke, 15 puta za nekoliko sekundi. Ako je osoba vakcinisana prvi put u svom zivotu, samo 2 do 3 uboda iglom su potrebna. Ljudi koji se ponovo vakcinisu moraju primiti 15 uboda iglom.

Ako je vakcinacija uspješna, crvena izraslina koja svrbi se razvija na mjestu vakcine za 3 do 4 dana nakon vakcinacije. U toku prve sedmice, izraslina postaje veliki plik, puni se sa gnojem, i pocinje da curi. Za vrijeme druge sedmice, plik pocinje da se isusuje i formira se krasta. Krasta otpadne u trecjoj sedmici, ostavljajuci mali oziljak. Vakcina obezbjedjuje potpunu otpornost za 3 do 5 godina i umanjen imunitet poslije toga.

Da li razblazene doze vakcine protiv velikih boginja imaju dejstvo?

Nedavni testovi su pokazali da razblazena ili razvodnjena vakcina protiv velikih boginja je jednako djelotvorna i obezbjedjuje otpornost kao puno-vazeca vakcina.

Ako su ljudi bili vakcinisani kao djeca, da li oni jos uvijek imaju otpornost na velike boginje?

Ne obavezno. Mnoge procjene navode da otpornost nakon vakcinacije traje 3 do 5 godina. Imunitet moze da se pojaca djelotvorno sa pojedinacnim ponovnim vakcinisanjem. Ranija infekcija sa razvojem bolesti pruza imunitet za citav zivot. Redovne vakcinacije protiv velikih boginja su završene 1972. Vecina Amerikanaca ispod starosne dobi od 30 godina nije bila vakcinisana protiv velikih boginja.

Ko NE treba biti vakcinisan?

Postoje dva prikaza na osnovu kojih se moze dati odgovor na pitanje:

- Jedan je ako nema izvijestjenog slucaja od velikih boginja (prije-izlaganje).
- Drugi je ako postoji izlozenost prema bolesti (poslije-izlaganje).

Mnogi ljudi su iskljuceni od vakcinisanja u slucaju prije-izlaganja, ali u slucaju postojećeg izlaganja bolesti, svima koji su bili u dodiru se preporučuje da budu vakcinisani.

Ljudi koji ne treba da prime vakcinu osim ako su bili izloženi velikim boginjama uključuju:

- Ljude koji imaju, ili su cak jednom imali, kozno oboljenje (narocito ekcem ili dermatitis).
- Ljude sa koznim oboljenjima kao sto su opekotine, varicele, pojasni herpes, impetigo na licu, groznicu na usnama, jake akne ili psorijazu. (Ljudi sa bilo kojim od ovih oboljenja ne treba da dobiju vakcinu sve dok se potpuno ne izlijece.)
- Ljudi sa oslabljenim imunim sistemom, kao oni koji su primili transplant, koji su HIV pozitivni, ili koji primaju tretman za lijecenje raka.
- Zene trudnice, zbog rizika koji postoji prema fetusu, i zene dojilje.
- Svako ko je alergican na vakcinu ili bilo koji od njenih sastojaka.
- Svako ko je ispod starosne dobi od 18 godina.

Svako ko spada unutar ovih kategorija, ili zivi sa nekim ko spada u jednu od ovih kategorija, **NE** bi trebao primiti vakcinu protiv velikih boginja *osim ako je bio izloženi bolesti*. Temeljna provjera mogućih primalaca vakcine i rukovodjenje njihovim mjestom ubrizgavanja ce pomoci da se smanji broj nezelenih reakcija.

Kada ce vakcina biti dostupna svima?

Vakcina trenutno nije dostupna za javnost.